

Z A K O N

O STEČAJU I LIKVIDACIJI BANAKA I DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak stečaja i likvidacije banaka i društava za osiguranje, kao i uslovi i postupak likvidacije drugih finansijskih organizacija.

Član 2.

Postupak stečaja sprovodi se nad bankom kojoj je Narodna banka Srbije oduzela dozvolu za rad u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke i druge finansijske organizacije, kao i nad društvom za osiguranje kome je Narodna banka Srbije oduzela dozvolu za obavljanje poslova osiguranja u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje i koje je bilo nelikvidno 15 dana neprekidno, odnosno čije su obaveze veće od njegove imovine.

Postupak stečaja sprovodi se i na predlog likvidacionog upravnika kad utvrdi da imovina likvidacionog dužnika nije dovoljna da podmiri sva potraživanja poverilaca.

Član 3.

Likvidacija banke, druge finansijske organizacije i društva za osiguranje može biti prinudna ili dobrovoljna.

Postupak prinudne likvidacije sprovodi se nad bankom i drugom finansijskom organizacijom kojoj je Narodna banka Srbije oduzela dozvolu za rad, odnosno nad društvom za osiguranje kome je Narodna banka oduzela dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, a nisu ispunjeni uslovi za pokretanje stečajnog postupka.

Postupak likvidacije nad bankom, drugom finansijskom organizacijom i društvom za osiguranje, čiji je nadležni organ doneo odluku o prestanku rada, sprovodi se, uz saglasnost Narodne banke Srbije, po zakonu kojim se uređuju privredna društva (dobrovoljna likvidacija).

Postupak prinudne likvidacije sprovodi se nad licima iz stava 3. ovog člana čiji je nadležni organ doneo odluku o prestanku rada, ako je Narodna banka Srbije odbila davanje saglasnosti za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije.

Postupak prinudne likvidacije sprovodi se nad licima iz stava 3. ovog člana i ako Narodna banka u toku vršenja nadzora nad dobrovoljnom likvidacijom tih lica utvrdi da su ugrožena prava poverilaca tih lica.

II. POSTUPAK STEČAJA

1. Pokretanje stečajnog postupka

Član 4.

Na osnovu rešenja o oduzimanju dozvole za rad banci, odnosno dozvole za obavljanje poslova osiguranja, Narodna banka Srbije odmah donosi rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka.

Narodna banka Srbije doneće rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka najkasnije narednog radnog dana po prijemu predloga likvidacionog upravnika iz člana 2. stav 2. ovog zakona.

Rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka je konačno. Rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka izvršeno je momentom dostavljanja nadležnom sudu.

Član 5.

Protiv rešenja Narodne banke Srbije o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka može se pokrenuti upravni spor.

Nadležni sud je dužan da odluku u sporu pokrenutom u smislu stava 1. ovog člana donese u roku od 60 dana od dana prijema tužbe.

Ako je rešenje Narodne banke Srbije poništeno u upravnom sporu, pa u ponovnom postupku Narodna banka Srbije donese novo rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka, pravne posledice pokretanja stečajnog postupka nastupaju danom isticanja prvog oglasa o otvaranju stečajnog postupka na oglasnoj tabli nadležnog suda.

Član 6.

Rešenje o ispunjenosti uslova za pokretanje stečajnog postupka dostavlja se banci, odnosno društvu za osiguranje, agenciji za osiguranje depozita osnovanoj posebnim zakonom (u daljem tekstu: Agencija), kao i nadležnom sudu, koji je dužan da najkasnije prvog narednog radnog dana od dana prijema ovog rešenja donese rešenje o pokretanju stečajnog postupka nad bankom, odnosno društvom za osiguranje (u daljem tekstu: stečajni dužnik).

2. Organi stečajnog postupka

Član 7.

Organi stečajnog postupka su stečajno veće, stečajni upravnik i odbor poverilaca.

Agencija vrši funkciju stečajnog upravnika u skladu sa ovim zakonom.

Na predlog Agencije stečajno veće bira članove odbora poverilaca, vodeći računa o veličini njihovih potraživanja.

3. Pravne posledice pokretanja stečajnog postupka

3.1. Osnovno pravilo

Član 8.

Pravne posledice pokretanja stečajnog postupka nastupaju danom isticanja oglasa o pokretanju stečajnog postupka na oglasnoj tabli nadležnog suda.

3.2. Osigurani depoziti banke u stečaju

Član 9.

Agencija je dužna da isplati osigurane depozite fizičkih lica, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje depozita.

3.3. Prenos portfelja osiguranja društva za osiguranje u stečaju

Član 10.

Agencija, u roku od 20 dana od dana pokretanja postupka stečaja, putem javnog tendera, oglašava prenos celog ili dela portfelja osiguranja, saglasno raspoloživim novčanim sredstvima stečajnog dužnika i isplatnim redovima u skladu sa ovim zakonom.

Uz prenos portfelja osiguranja na društvo za osiguranje koje preuzima portfelj osiguranja prenose se i odgovarajuća novčana sredstva.

Narodna banka Srbije daje saglasnost na izbor najboljeg ponuđača - preuzimaoca portfelja.

Prenos portfelja osiguranja vrši se ugovorom koji se zaključuje između stečajnog dužnika i društva za osiguranje - preuzimaoca portfelja, u roku od dva radna dana od dobijanja saglasnosti iz stava 3. ovog člana.

O zaključenju ugovora iz stava 4. ovog člana Agencija je dužna da, putem oglasa u sredstvima javnog informisanja, obavesti osiguranike i druge korisnike u roku od dva radna dana od dana zaključenja ugovora.

Na prenos portfelja osiguranja shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje osiguranje.

3.4. Pobijanje pravnih radnji

Član 11.

Agencija i poverioci imaju pravo pobijanja pravnih poslova i pravnih radnji kojima je stečajni dužnik pogodio poverioce u smislu zakona kojim se uređuje stečaj privrednih društava.

Pravni poslovi i pravne radnje iz stava 1. ovog člana mogu se pobijati ako su izvršeni u roku od šest meseci pre dana nastupanja pravnih posledica pokretanja stečajnog postupka.

Pravni poslovi i pravne radnje iz stava 1. ovog člana pobijaju se tužbom koja se može podneti najkasnije u roku od šest meseci od dana nastupanja pravnih posledica pokretanja stečajnog postupka.

3.5. Zabrana prodaje dužnika kao pravnog lica

Član 12.

U stečajnom postupku nad bankom i društvom za osiguranje nije dozvoljena prodaja stečajnog dužnika kao pravnog lica.

4. Obaveze Agencije

Član 13.

Agencija je dužna da izvrši popis imovine stečajnog dužnika i sačini početni stečajni bilans u roku od 60 dana od dana nastupanja pravnih posledica stečaja.

Član 14.

Agencija je dužna da utvrdi osnovanost i visinu prijavljenih potraživanja poverilaca u roku od šest meseci od dana isteka roka za njihovo prijavljivanje.

Ispitno ročište na kome će se sačiniti konačna lista o svim prijavama potraživanja održaće se najkasnije u roku od 60 dana od dana isteka roka iz stava 1. ovog člana.

Član 15.

Agencija može odlučiti da troškove stečajnog postupka privremeno obezbedi iz sopstvenih sredstava, uz pravo na povraćaj ovih sredstava nakon formiranja stečajne mase u meri koja je dovoljna za namirenje tih troškova.

5. Namirenje poverilaca

5.1. Isplata troškova

Član 16.

Stečajni dužnik na teret stečajne mase, pre glavne deobe, isplaćuje:

- 1) neisplaćene neto zarade zaposlenih u visini minimalnih zarada za poslednjih godinu dana pre otvaranja stečajnog postupka;
- 2) neisplaćene doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih za poslednje dve godine pre otvaranja stečajnog postupka;
- 3) mesečne zarade lica u radnom odnosu kod stečajnog dužnika;
- 4) troškove koji terete imovinu stečajnog dužnika i troškove unovčenja te imovine;
- 5) troškove stečajnog postupka;

6) druge troškove i obaveze nastale posle otvaranja stečajnog postupka.

Troškove iz stava 1. tač. 3), 4), 5) i 6) ovog člana stečajni dužnik isplaćuje mesečno, a troškove iz tač. 1) i 2) na teret preostalih sredstava.

5.2. Isplatni redovi

Član 17.

Potraživanja poverilaca banke u stečaju utvrđuju se na ispitnom ročištu i isplaćuju po sledećim redovima prioriteta (isplatni redovi):

1) potraživanja Agencije po osnovu osiguranog iznosa depozita fizičkih lica i potraživanja po osnovu depozita fizičkih lica umanjena za iznos osiguranog depozita;

2) potraživanja po osnovu javnih prihoda dospela u poslednja tri meseca pre otvaranja stečajnog postupka, osim doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih;

3) potraživanja ostalih poverilaca;

4) potraživanja akcionara banke.

Član 18.

Potraživanja poverilaca društva za osiguranje u stečaju utvrđuju se na ispitnom ročištu i isplaćuju po sledećim redovima prioriteta (isplatni redovi):

1) potraživanja poverilaca po osnovu ugovora o osiguranju i reosiguranju života, do visine obaveza iskazanih u sredstvima matematičke rezerve u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;

2) potraživanja poverilaca po osnovu ugovora o osiguranju od posledica nezgoda;

3) potraživanja poverilaca po osnovu ugovora o osiguranju svih ostalih vrsta osiguranja;

4) potraživanja poverilaca po osnovu ugovora o reosiguranju svih ostalih vrsta osiguranja;

5) potraživanja po osnovu javnih prihoda dospela u poslednja tri meseca pre pokretanja stečajnog postupka, osim doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje;

6) potraživanja ostalih poverilaca;

7) potraživanja akcionara društva za osiguranje, odnosno članova (osiguranika) društva za uzajamno osiguranje.

6. Primena zakona kojim se uređuje stečaj privrednih društava

Član 19.

Na stečajni postupak banaka i društava za osiguranje, ako ovim zakonom nije drukčije određeno, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje

stečaj privrednih društava, izuzev odredaba o prethodnom stečajnom postupku, stečajnom sudiji, skupštini poverilaca i reorganizaciji.

III. POSTUPAK LIKVIDACIJE

1. Prinudna likvidacija

Član 20.

Na osnovu rešenja o oduzimanju dozvole za rad Narodna banka Srbije odmah donosi rešenje o likvidaciji banke, odnosno druge finansijske organizacije.

Na osnovu rešenja o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja Narodna banka Srbije odmah donosi rešenje o likvidaciji društva za osiguranje.

Član 21.

Odredbe zakona kojim se uređuje stečaj privrednih društava i odredbe ovog zakona kojima se uređuje stečaj, shodno se primenjuju i kod likvidacije, osim odredaba kojima se uređuje odbor poverilaca, različni poverioci, pobijanje pravnih radnji, osiguranje depozita i isplatni redovi.

Član 22.

Organi likvidacionog postupka su likvidaciono veće i likvidacioni upravnik.

Agencija vrši funkciju likvidacionog upravnika u skladu sa ovim zakonom.

Član 23.

Ako Agencija u toku likvidacionog postupka utvrdi da su ispunjeni uslovi za otvaranje stečajnog postupka, dužna je da takav predlog podnese Narodnoj banci Srbije.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, radnje sprovedene u postupku likvidacije važe i u stečajnom postupku.

2. Dobrovoljna likvidacija

Član 24.

Postupak dobrovoljne likvidacije sprovodi se, uz saglasnost Narodne banke Srbije, nad bankom, odnosno drugom finansijskom organizacijom, odnosno društvom za osiguranje, čija je skupština donela odluku o prestanku rada tog lica.

Direktor lica iz stava 1. ovog člana čija je skupština donela odluku o prestanku rada, dužan je da podnese zahtev za davanje saglasnosti za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije Narodnoj banci Srbije, najkasnije narednog radnog dana od dana donošenja te odluke.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana direktor je dužan da podnese dokaze da banka, odnosno druga finansijska organizacija, odnosno društvo za osiguranje raspolaže imovinom čija je vrednost dovoljna da se iz nje namire potraživanja svih poverilaca, kao i drugu dokumentaciju u skladu sa propisom Narodne banke Srbije.

Narodna banka Srbije rešenjem odlučuje o zahtevu iz stava 2. ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema tog zahteva.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno.

Član 25.

Ako Narodna banka Srbije da saglasnost za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije, taj postupak se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Pravne posledice postupka likvidacije nastaju danom dostavljanja rešenja Narodne banke Srbije iz stava 1. ovog člana pravnom licu iz člana 24. stav 1. ovog zakona.

Ako Narodna banka Srbije odbije zahtev iz člana 24. stav 2. ovog zakona, pokrenuće postupak prinudne likvidacije, odnosno stečaja, u skladu sa ovim zakonom.

Narodna banka Srbije vrši posredni i neposredni nadzor nad postupkom dobrovoljne likvidacije banke, odnosno druge finansijske organizacije, odnosno društva za osiguranje, u skladu sa propisom Narodne banke Srbije.

Ako u toku vršenja nadzora iz stava 4. ovog člana Narodna banka Srbije utvrdi da su ugrožena prava poverilaca, doneće rešenje o prinudnoj likvidaciji banke, odnosno druge finansijske organizacije, odnosno društva za osiguranje, u skladu sa propisom Narodne banke Srbije.

3. Posebne odredbe

Član 26.

U slučaju likvidacije društva za uzajamno osiguranje, imovina društva koristi se za povraćaj uloga osnivačima i podelu između članova (osiguranika), srazmerno visini njihovog uplaćenog doprinosa u poslednje tri godine.

Član 27.

Ako po okončanju postupka likvidacije preostanu sredstva, ta sredstva se dele akcionarima likvidacionog dužnika saglasno pravima iz akcija i u visini koja je srazmerna učešću u akcionarskom kapitalu likvidacionog dužnika.

Potraživanja poverilaca koja nisu prijavljena do dana deobe likvidacione mase izmiriće, po okončanju postupka likvidacije, lica u čiju je korist uplaćen ostatak likvidacione mase posle glavne deobe, i to samo do visine vrednosti preuzete imovine.

Tužbu za isplatu potraživanja iz stava 2. ovog člana poverioci podnose protiv lica u čiju je korist uplaćen ostatak likvidacione mase, najkasnije u roku od šest meseci nakon okončanja likvidacionog postupka.

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Stečajni postupci i postupci likvidacije banaka započeti po Zakonu o sanaciji, stečaju i likvidaciji banaka ("Službeni list SFRJ", br. 84/89 i 63/90 i "Službeni list SRJ", br. 37/93, 26/95, 28/96, 16/99, 44/99 i 53/01) i Zakonu o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji ("Službeni list SFRJ", broj 84/89 i "Službeni list SRJ", br. 37/93 i 28/96) nastaviće se po odredbama tih zakona.

Stečajni postupci i postupci likvidacije banaka započeti po Zakonu o sanaciji, stečaju i likvidaciji banaka ("Službeni list SFRJ", br. 84/89 i 63/90 i "Službeni list SRJ", br. 37/93, 26/95, 28/96, 16/99, 44/99 i 53/01) i Zakonu o stečajnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 84/04) nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Ako je Narodna banka Srbije oduzela dozvolu za rad banke, a nadležni sud do momenta stupanja na snagu ovog zakona nije doneo rešenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije, stečajni postupak, odnosno postupak likvidacije banke sprovede se po odredbama ovog zakona.

Član 29.

Stečajni postupci društava za osiguranje započeti po Zakonu o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji ("Službeni list SFRJ", broj 84/89 i "Službeni list SRJ", br. 37/93 i 28/96) nastaviće se po odredbama tog zakona.

Stečajni postupci društava za osiguranje započeti po Zakonu o stečajnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 84/04) nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Postupci likvidacije društava za osiguranje započeti po Zakonu o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji ("Službeni list SFRJ", broj 84/89 i "Službeni list SRJ", br. 37/93 i 28/96) nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Postupci likvidacije društava za osiguranje započeti po odredbama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Ako je Narodna banka Srbije oduzela dozvolu za obavljanje poslova osiguranja društvu za osiguranje, a nadležni sud do momenta stupanja na snagu ovog zakona nije doneo rešenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije, stečajni postupci i postupci likvidacije društva za osiguranje sprovede se po odredbama ovog zakona.

Član 30.

Postupci sanacije banaka pokrenuti do stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po odredbama Zakona o sanaciji, stečaju i likvidaciji banaka

("Službeni list SFRJ", br. 84/89 i 63/90 i "Službeni list SRJ", br. 37/93, 26/95, 28/96, 16/99, 44/99 i 53/01).

Član 31.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o sanaciji, stečaju i likvidaciji banaka ("Službeni list SFRJ", br. 84/89 i 63/90 i "Službeni list SRJ", br. 37/93, 26/95, 28/96, 16/99, 44/99 i 53/01), član 177. i čl. 203. do 207. Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 55/04 i 70/04) i odredbe čl. 202. i 208. tog zakona u delu koji se odnosi na društva za osiguranje.

Član 32.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".